

UMEÅ UNIVERSITET

**BUDGETUNDERLAG FÖR
UMEÅ UNIVERSITET
för perioden 2021–2023**

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande prioriteringar	3
2.	Övergripande angelägna områden	4
2.1	<i>Ersättningsnivåer till utbildning</i>	<i>4</i>
2.2	<i>Nationell strategi och finansiering av forskningsinfrastruktur.....</i>	<i>4</i>
3.	Strategiska utmaningar	5
3.1	<i>Andel basanslag till forskning.....</i>	<i>5</i>
3.2	<i>Utbud och dimensionering</i>	<i>5</i>
3.3	<i>Samhällsviktiga professionsutbildningar och praktiknära forskning</i>	<i>6</i>
4.	Forskningssamarbeten	7
5.	Ekonomisk utveckling	7
6.	Specifika prioriteringar och äskanden	8
6.1	<i>Fortsatt utbyggnad av läkarprogrammet och finansiering av införandet av 6-årig läkarutbildning.....</i>	<i>8</i>
6.2	<i>Artificiell intelligens, AI.....</i>	<i>10</i>
6.3	<i>Centrum för arktisk forskning och utbildning.....</i>	<i>11</i>
6.4	<i>Kompetensförsörjning inom bristyrken.....</i>	<i>12</i>
6.5	<i>Uppbyggnad av praktiknära polisforskning</i>	<i>14</i>
7.	Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit	15
8.	Information om verksamhetsinvesteringar	15
9.	Lokalförsörjning	15
10.	Avgiftsbelagd verksamhet	16
11.	Tillgängliggörande av föreskrifter	16
TABELLBILAGA		17

UMEÅ UNIVERSITET

1. Sammanfattande prioriteringar

I detta budgetunderlag för perioden 2021–2023 lämnar Umeå universitet uppgifter och bedömningar enligt regeringens direktiv beslutade den 21 november 2019 (U2019/03880/UH). Universitetet framför också ett antal för universitetet strategiskt viktiga frågor där insatser i kommande statsbudget vore särskilt angelägna. Dessa kommenteras närmare i de olika avsnitten i budgetunderlaget och sammanfattas här kort.

På ett övergripande plan framhåller Umeå universitet följande angelägna områden för förstärkning:

- Ersättningsnivåer till utbildning (avsnitt 2.1)
- Nationell strategi och långsiktig finansiering av forskningsinfrastruktur (avsnitt 2.2).

Specifikt för Umeå universitet yrkas:

- Fortsatt utbyggnad av läkarprogrammet med 24 nybörjarplatser från och med år 2021 samt full finansiering vid införande av den 12:e terminen i både anslagsram och ALF-tilldelning (avsnitt 6.1)
- Ett utökat strategiskt stöd om 25 mnkr/år för att stärka utbildning och forskning inom området artificiell intelligens (avsnitt 6.2)
- Ett uppdrag samt resurser motsvarande 20 mnkr/år för att under perioden inrätta ett nationellt centrum för arktisk forskning och utbildning (avsnitt 6.3)
- Stöd till kompetensförsörjning inom bristyrken (avsnitt 6.4)
 - Ett utökat stöd om 10 mnkr/år för att kunna fortsätta utveckla utbildningar med flexibla former och hög kvalitet, i synnerhet inom bristyrken och med särskilt fokus på kompetensförsörjningen i Norrland
 - Ett utökat stöd med ytterligare tio utbildningsbidrag motsvarande 3 mnkr avseende kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för personer med forskarexamen
 - Ett utökat stöd med 3 mnkr för snabb utbyggnad av barnmorskeprogrammet med verksamhetsförlagd utbildning i Region Västernorrland och i Region Jämtland Härjedalen som en kompensation för att den enda andra utbildningen till barnmorska som funnits i Norra sjukvårdsregionen nu är nerlagd
- Ett årligt anslag om 6 mnkr från och med år 2021 för att bygga upp och bedriva professionsrelevant och praktisknära polisforskning (avsnitt 6.5).

UMEÅ UNIVERSITET

2. Övergripande angelägna områden

2.1 Ersättningsnivåer till utbildning

Under många år har Umeå universitet påtalat risken med den sedan länge pågående urholkningen av prislapparna. Den är en stor strategisk utmaning och ett allvarligt hinder för att lärosätena ska kunna ge utbildningar av högsta kvalitet. Den viktigaste orsaken till urholkningen är principerna för den årliga pris- och löneuppräknings. Det så kallade produktivitetsavdraget, som innebär att alla lärosäten ska bli effektivare varje år genom en produktivitetsoökning, är inte rimligt att tillämpa för kärnverksamheten vid ett lärosäte då möjligheterna till effektivisering och rationalisering inte är desamma inom högre utbildning och forskning som i andra statliga myndigheters verksamhet. De årliga kostnadsökningarna för bland annat lönerevision innebär exempelvis större undervisningsgrupper, risk för lägre genomströmning samt att studenternas kontakttid med lärarna minskar ytterligare. Det är således framför allt studenterna men också lärosätenas lärare som får betala priset för urholkningen av resurser. Det är inte osannolikt att den ökade stress och psykiska ohälsa som studenter upplever till del härrör från det urholkade utbildningsanslaget.

Kraven på återrapportering och utvärdering har ökat vilket innebär påfrestningar för verksamheten och kostnaderna för detta innebär att det finns mindre medel tillgängliga för att bedriva utbildningarna. Behovet av höjda ersättningsbelopp motiveras också av dagens heterogena studentgrupper. Ett brett deltagande medför behov av ökat stöd till studenter under utbildningen och kräver mer tid för undervisning och handledning. Det kan handla om skolning i akademiskt skrivande men även mer övergripande kunskaper om vad det innebär att studera vid högskolan.

Umeå universitet välkomnar regeringens uppdrag till Universitetskanslersämbetet att kartlägga universitets och högskolors arbete med studenthälsovård så att regeringen får ett underlag för att kunna arbeta med åtgärder för att minska den psykiska ohälsan bland studenter. Ökad psykisk ohälsa bland unga är ett samhällsproblem som inte är specifikt för studenter vid Umeå universitet. Det är dock en angelägen fråga för såväl universitetet som för universitetets studentkårer. Umeå universitet bedömer att svenska lärosäten behöver ekonomiskt stöd för att kunna hantera denna komplexa utmaning.

Umeå universitet menar att ersättningsnivåerna måste öka och den årliga urholkningen upphöra. Det så kallade produktivitetsavdraget bör snarast tas bort vid universitet och högskolor.

2.2 Nationell strategi och finansiering av forskningsinfrastruktur

Tillgång till högkvalitativ forskningsinfrastruktur är en grundförutsättning för att bedriva forskning på högsta internationella nivå, men också för att utbilda för framtida kompetens inom industri och samhälle. Forskningsinfrastruktur är central för att gemensamt hantera globala samhällsutmaningar och leva upp till målen enligt Agenda 2030.

Då det handlar om dyra investeringar är det viktigt att de utnyttjas och utvecklas effektivt. Umeå universitet anser att det behövs en nationell strategi som tydliggör finansieringsmodell, styrning och långsiktighet för att säkerställa optimalt nyttjande av etablerad och framtida forskningsinfrastruktur och för att tillvarata den tekniska utveckling och innovationskraft som forskningsinfrastrukturer skapar. Utöver en nationell strategi behöver medel för forskningsinfrastruktur tillföras lärosätena. Det är angeläget att säkerställa långsiktig finansiering av MAX IV och SNIC samt åtaganden för internationella infrastrukturer såsom ESS.

UMEÅ UNIVERSITET

Även SciLifeLab är en viktig forskningsinfrastruktur inom de molekylära livsvetenskaperna vars funktion som en nationell forskningsinfrastruktur bör utvecklas ytterligare. För att Sverige ska nå högsta internationella konkurrenskraft och attraktionskraft inom livsvetenskaperna behöver finansieringen av SciLifeLab stärkas. Utöver dessa stora nationella infrastrukturer är det av stor vikt att ytterligare medel tillförs Vetenskapsrådets råd för forskningens infrastrukturer (RFI). Detta behövs bland annat för att hindra att en alltför stor del av finansieringsansvaret för forskningsinfrastruktur läggs på de stora lärosätena med undanträngande av annan viktig verksamhet som följd.

3. Strategiska utmaningar

3.1 Andel basanslag till forskning

Basanslagen är avgörande för universitetens förmåga att vara de starka och ansvarsfulla lärosäten som regeringen efterfrågar. Umeå universitet menar att det är nödvändigt att kraftigt höja andelen basanslag i förhållande till andelen externa forskningsanslag. Forskningsmedel fördelade i konkurrens har en viktig funktion, men i dag finns en obalans mellan andelen direkta statliga basanslag och externa forskningsbidrag vilket hämmar universitetens förmåga att ta det ökade ansvaret för internationalisering, karriärtjänster, infrastruktur, jämställdhet, forskningsanknytning med mera som regeringen efterfrågar och som skulle gagna Sverige som forsknings- och kunskapsnation. Inte minst ansträngs basanslagen av det ökade ansvaret för forskningsinfrastruktur. Umeå universitet menar att den direkta basfinansieringen till universiteten måste öka väsentligt.

Hur de direkta anslagen fördelas mellan lärosäten är också en viktig fråga för forskningens utveckling. De flesta lärosäten, liksom företrädare för de regioner där de verkar, har en naturlig strävan att bygga ut och expandera. När det gäller forskningspolitiken ser Umeå universitet dock stora risker med att sprida resurserna alltför mycket. Det är viktigt att säkerställa hög kvalitet, styrka och förmåga i forskningsmiljöerna, inte minst när det gäller grundforskning. Umeå universitet anser därför att forskningsanslagen i ökad utsträckning bör koncentreras till de väletablerade kompletta akademiska miljöer som i huvudsak finns vid de större universiteten.

3.2 Utbud och dimensionering

Umeå universitet är ett riksrekryterande universitet. Stockholms län passerade Västerbotten som det största rekryteringslänet läsåret 08/09. Det sammanföll med en kraftig ökning av antalet nybörjarstudenter som inleddes samma läsår. Av högskolenybörjarna höstterminen 2018 utgjorde studenter från Stockholms län den enskilt största gruppen (18 procent). Umeå universitet attraherar även en stor andel av högskolenybörjarna från Västerbottens län. Höstterminen 2018 kom 13 procent av lärosätets nybörjare från Västerbottens län (med högskolenybörjare avses här studenter som aldrig tidigare varit registrerade vid Umeå universitet). Det är av strategisk betydelse för Umeå universitet att vara fortsatt attraktivt för sökande från alla delar av landet och att vi tillhandahåller ett utbud som tillgodoser de behov som finns såväl i norra regionen som nationellt.

Universitetskanslersämbetets rapport, Framtidens behov av högskoleutbildade (Rapport 2019:23), som utgår ifrån prognoser om framtida brist på högskoleutbildade inom 15 bristyrken, illustrerar väl de utmaningar som lärosätena står inför när det gäller dimensionering och rekrytering. UKÄ bedömer att lärosätena inte på egen hand kan möta behoven eftersom en utbyggnad av högskolan till exempel inte är möjlig för utbildningar med lågt söktryck. Redan idag är det i vissa fall svårt att rekrytera de studenter som lärosätena, däribland Umeå universitet, har planerat utbilda. Det har

UMEÅ UNIVERSITET

medfört att det inte har varit möjligt att bygga ut vissa utbildningar, till exempel förskollärare och specialistsjuksköterskor, i den takt som regeringen angett i regleringsbrev. Umeå universitet efterfrågar en utökad dialog med regeringen om dessa utmaningar och om tänkbara lösningar.

Se även avsnitt 6.4.

3.3 Samhällsviktiga professionsutbildningar och praktiktäna forskning

Att trygga den nationella kompetensförsörjningen inom olika samhällskritiska funktioner är en stor strategisk utmaning. Umeå universitet har deltagit i flera sådana satsningar och har en särskilt viktig roll för kompetensförsörjningen i Norrland. Umeå universitet vill framhålla betydelsen av forskning för att stärka kvaliteten i professionsutbildningarna och de verksamheter de förbereder för. För att fullt ut ta tillvara de viktiga satsningar som regeringen genomfört på utbildning inom lärar-, vård- och polisområdet är det oerhört viktigt att motsvarande satsningar görs på forskning inom dessa områden.

Umeå universitet har gjort särskilda satsningar på utbildningsvetenskaplig forskning under många år. En viktig del är den praktiktäna forskningen i skolan där Umeå universitet är ansvarigt för en av noderna i den pågående försöksverksamheten ULF (utveckling, lärande och forskning) och där universitetet har ett samordningsansvar tillsammans med tre andra lärosäten. Umeå universitets bedömning är att försöksverksamheten ULF bör permanentas. För att underlätta övergången mellan försöksverksamheten och en reguljär verksamhet behöver särskilda resurser avsättas från år 2022.

Umeå universitet stödjer förslaget i Utredningen om specialistsjuksköterskeutbildning och vissa andra hälso- och sjukvårdsutbildningar (SOU 2018:77) om ett så kallat VULF-avtal (motsvarande ALF-avtalet för läkare) för att stärka den verksamhetsförlagda utbildningen och den vårdvetenskapliga forskningen.

För att långsiktigt säkerställa att utbildningen till polis vilar på en solid vetenskaplig grund krävs resurser för en utbyggd polisforskning. Umeå universitet framhåller behovet av en samlad resursförstärkning inom detta område (se vidare avsnitt 6.5).

3.4 Möjlighet till uthyrning av studentbostäder

I en kommun som Umeå är det alltid kö till studentbostäder i samband med terminsstarten även om ett jämviktsläge på bostadsmarknaden brukar uppnås längre fram på terminerna. Umeå är en av de städer som årligen sedan 2013 har rödlistas i Sveriges förenade studentkårers bostadsrapport och bostadssituationen beskrivs i rapporten som ett stort problem för studenter i Umeå.

Enligt förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning får en myndighet inte ingå hyresavtal för bostadslägenhet i syfte att upplåta lägenheten i andra hand. Dock ges universitet och högskolor möjlighet att ingå hyresavtal för bostadslägenhet för att upplåta lägenheten i andra hand till utländska studenter inom utbytesprogram eller gästforskare. Regeringen medgav 2010, under en provotid, undantag från lokalförsörjningsförordningen för nio angivna lärosäten i storstadsområden för att ge dessa lärosäten bättre möjligheter att rekrytera studenter genom att kunna erbjuda bostäder. Detta undantag har sedan förlängts, men avser fortfarande bara de tidigare angivna lärosätena. Umeå universitet anhöll redan 2010 om ett motsvarande undantag från lokalförsörjningsförordningen med särskild hänvisning till vikten av konkurrensneutralitet vid rekryteringen av betalande studenter efter införandet av studieavgifter.

UMEÅ UNIVERSITET

De lärosäten som kan garantera betalande studenter ett boende i samband med ankomst ges genom undantaget en klar konkurrensfördel framför de lärosäten som inte kan lämna motsvarande garanti. Det bör i sammanhanget påpekas att Sveriges lantbruksuniversitet, med verksamhet ibland annat Umeå, har medgivits undantag men inte Umeå universitet. Det är fortsatt angeläget för Umeå universitet att ges samma förutsättningar vad gäller att tillhandahålla studentbostäder vid terminsstart för betalande studenter som de nio lärosäten som medgivits undantaget från den rubricerade förordningen. Ett undantag avseende andra forskare än gästforskare vore också av betydelse för universitetets möjlighet att rekrytera forskare från andra länder.

4. Forskningssamarbeten

Umeå universitet bedömer i dagsläget inte att lärosätet har några internationella forskningssamarbeten som kräver riksdagens godkännande.

5. Ekonomisk utveckling

I nedanstående tabell framgår universitetets ekonomiska resultat respektive kostnader de senaste fem åren, i miljoner kronor.

	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019
Ekonomiskt resultat	-59	-6	+102	+166	+35
Kostnader	4 216	4 227	4 186	4 271	4 470

Det ekonomiska resultatet år 2019 uppgår till ett överskott med 35 miljoner kronor vilket motsvarar 0,8 procent av de totala kostnaderna 2019. Umeå universitetet har åren 2015–2016 redovisat ekonomiska underskott, vilket medfört en minskning av myndighetskapitalet under dessa år medan myndighetskapitalet ökat de senaste tre åren. Myndighetskapitalet per 2019-12-31 uppgår till 814 miljoner kronor och motsvarar 18,2 procent i relation till 2019 års kostnader.

I beslutad budget för Umeå universitet år 2017-2019 framgår att det ekonomiska resultatet för universitetet planerades vara antingen +-0 mnkr år 2017-2018 respektive -6 mnkr för år 2019-20. Resultatet för dessa år är betydligt högre, men avvikelsen år 2019 är dock lägre än tidigare år.

Universitetsstyrelsens beslutade mål är att universitetet i så hög grad som möjligt årligen ska nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Detta mål har tyvärr inte klarats särskilt väl för budgetåren 2017 och 2018 då universitetet redovisar betydande överskott. Under hösten 2017 genomfördes analysarbete och dialoger med fakultetsledningar utifrån det prognosticerade ekonomiska resultatet detta år. År 2018 fortsatte arbetet med att förstärka universitetets uppföljnings- och prognosarbete på samtliga organisatoriska nivåer, bland annat genom att periodisering av kostnader och intäkter införts tätare under året samt tydligare kopplats till prognosarbete. Universitetets prognostiserade överskott år 2018-2019 har tagits upp på många dialoger med fakultets- och institutionsledningar. Rektorer beslutade i december 2018 att för fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning och Universitetsbibliotek med myndighetskapital över vissa nivåer per verksamhetsgren genomföra ett indrag till universitetsgemensam nivå motsvarande 10 procent av årligt positivt resultat från och med 2019 och framåt. Rektorer beslutar vilka strategiska satsningar indragna medel ska användas till. Syftet

UMEÅ UNIVERSITET

med detta beslut är att stimulera att tillgängliga resurser nyttjas i så hög grad som möjligt till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet.

År 2019 är universitetets ekonomiska resultat betydligt lägre än år 2017-2018, det vill säga universitetet närmar sig det beslutade målet att årligen nyttja tillgängliga resurser, vilket är positivt. Arbetet med att nyttja tillgängliga resurser kommer att utvecklas vidare år 2020 och framåt.

Sammanfattningsvis har Umeå universitet en stabil ekonomi och ambitionen är att nyttja tilldelade resurser i hög grad. Lärosätet ser inga risker för betydande intäktsminskningar eller oplanerade underskott i verksamheten de närmaste tre åren. Om universitetet mot förmodan skulle drabbas av betydande intäktsminskningar eller oplanerade underskott, kommer åtgärder att vidtas. Det bedöms finnas tillräcklig ekonomisk stabilitet för att kunna hantera sådana situationer.

6. Specifika prioriteringar och äskanden

6.1 Fortsatt utbyggnad av läkarprogrammet och finansiering av införandet av 6-årig läkarutbildning

Utbyggnad av läkarprogrammet vid Umeå universitet med 24 nybörjarplatser fr.o.m. år 2021 samt full finansiering vid införande av den 12:e terminen, i både anslagsram och ALF-tilldelning.

Behovet av läkare i Norrland/Norra sjukvårdsregionen är mycket stort. Umeå universitet vill medverka till kunskapsbyggande och till att möta behovet av arbetskraft. För att tillgodose behovet av läkare i Norra sjukvårdsregionen måste dock många fler utbildas än vad som sker idag. Umeå universitet äskar därför utökad grundutbildningsram och ALF-tilldelning för att ytterligare bygga ut läkarutbildningen, inte minst för att säkra och fullt ut nyttja den utbildningskapacitet som finns vid utbildningsnoderna utanför Umeå, det vill säga i Sunderbyn (Luleå), Sundsvall och Östersund.

I samband med den utökning av läkarprogrammet som beslutades i budgetpropositionen 2008 uttalade regeringen att utökningen vid Umeå universitet innebar att det blev möjligt att påbörja en mer decentraliserad form av läkarutbildning. Den regionaliserade läkarutbildningen vid Umeå universitet invigdes i januari 2011 genom att utbildningen från termin 6 startade på tre nya studieorter utanför Umeå. I januari 2014 tog de första studenterna som genomfört de kliniska delarna av programmet vid de tre länssjukhusen i Sunderbyn, Sundsvall och Östersund sin läkarexamen. I budgetpropositionen 2018 tilldelades Umeå universitet 6,1 mnkr för att säkra läkarutbildningen på fyra studieorter utifrån de merkostnader som är förknippade med denna. Universitetet beviljades vidare i budgetpropositionen 2018 åtta ytterligare nybörjarplatser per termin, vilket inneburit 16 nybörjarplatser på helårsbasis. Universitetet hade dock äskat tio nybörjarplatser per studieort, dvs. totalt 40 nybörjarplatser, varför Umeå universitet ser behov av fortsatt utbyggnad med sammanlagt 24 nybörjarplatser från och med år 2021.

Majoriteten av de läkare som utbildas vid studieorterna utanför Umeå söker sig kvar i Norrland för allmäntjänstgöring (AT). Läkarutbildningen med studieort Sunderbyn (Luleå) kan här tjäna som ett gott exempel. Utfallet av hur många som sökt sig kvar i Region Norrbotten (tidigare Norrbottens läns landsting) efter läkarexamen var vid utvärdering cirka 70 procent, det vill säga

UMEÅ UNIVERSITET

cirka 35 av totalt 50 studenter, antingen genom att gå direkt vidare till allmäntjänstgöring eller genom att vikariera som underläkare.

Den regionaliserade läkarutbildningen med fyra studieorter har varit en stor framgång för studenterna, universitetet, sjukvården och för samhället. Kvaliteten vid läkarutbildningen i Umeå är hög och studenterna vid de mindre studieorterna har lika goda examinationsresultat som studenterna i Umeå. Studenterna får en bra klinisk utbildning i en miljö med god tillgång till patienter och praktisk handledning. Universitetet har anställt två universitetslärare per termin och placeringsort utanför Umeå (totalt 30 universitetslektorer/professorer när alla anställningar är besatta i Sunderbyn, Östersund och Sundsvall), vilket varit viktigt för att utveckla en akademisk miljö kring studenterna och på vårdavdelningarna. I samband med start av läkarutbildning på fyra orter gjordes en initial gemensam satsning mellan universitetet och landstingen/regionerna för att stärka forskningsmiljöerna. Förstärkt fokus på forskning och undervisning kommer även till exempel AT-läkare, BT-läkare och ST-läkare tillgodo i form av bättre handledning. Ett tydligare fokus på handledning och utbildning har även identifierats för flera andra kategorier i vården och det akademiska klimatet har stärkts på alla studieorter. En ökning av antalet publikationer och doktorander vid orterna utanför Umeå kan ses efter start av den regionaliserade läkarutbildningen. Regionerna/landstingen är också vinnare genom att läkarförsörjningen normalt är bättre på studieorterna. För att säkerställa dessa framgångar behöver dock utbildningen byggas ut ytterligare.

Prognoserna tyder på att efterfrågan på läkare kommer att vara fortsatt hög. I Norrland är situationen mer utmanande än i resten av landet. Antalet distriktsläkare fortsätter att minska och medelåldern är hög. Dessutom har det blivit allt svårare att bemanna upp med hyrläkare. För att öka möjligheten att rekrytera läkare i Norrland, bör läkarutbildningen i Norra sjukvårdsregionen (Jämtland- Härjedalen, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten) utökas. Detta kan göras med högsta kvalitet tack vare den redan inarbetade organisationen som finns i Norra sjukvårdsregionen. Samtliga fyra regioner/landsting har sagt sig villiga att tillhandahålla klinisk praktik för ett utökat antal utbildningsplatser inom läkarutbildningen.

En utökning av läkarutbildningen vid Umeå universitet är avgörande för att få långsiktig stabilitet i den regionaliserade läkarutbildningen. Utbildning på fyra studieorter i Norra sjukvårdsregionen är nu framgångsrikt etablerad och det finns goda förutsättningar att öka antalet utbildningsplatser. Att driva utbildning med fasta lektorer/professorer på fyra orter långt från varandra med hög kvalitet genererar extra kostnader i form av resor, kommunikationsteknik, lärare och lokaler. När antalet studenter på varje ort är för få, blir kostnaderna i längden ohållbara. Det finns nu en etablerad infrastruktur för utbildning av läkare som lätt skulle kunna utökas för att täcka det stora behov av utbildade läkare som finns i den Norra sjukvårdsregionen.

En utökning som ger långsiktig stabilitet till den regionaliserade läkarutbildningen skulle också kunna skapa förutsättningar för att utveckla och permanenta den försöksverksamhet med ett glesbygdsmedicinskt spår i läkarprogrammet som startade hösten 2018. Läkarstudenterna kommer att göra regelbundna kliniska placeringar på Lycksele lasarett och vid sjukstugan i Storuman där det också bedrivs forskning och utveckling inom Glesbygdsmedicinskt centrum. Syftet är att långsiktigt stärka bemanningen i primärvården med kunskaper om de särskilda förutsättningar som gäller för att verka som läkare i uttalad glesbygd (delvis i arktiska förhållanden).

UMEÅ UNIVERSITET

Från och med höstterminen 2021 antas läkarstudenter till den nya sexåriga läkarutbildningen, vilket kommer att medföra successivt ökade kostnader med full kostnadseffekt år 2027. Vid Umeå universitet pågår en analys av konsekvenserna av den nya läkarutbildningen som kommer att kräva förändrad pedagogik, nya examinationsformer och behov av utökad handledning. Umeå universitet avser att återkomma till frågan i senare budgetunderlag.

Universitetet vill understryka, som vi tidigare svarat tillsammans med övriga utbildningsorter i remissförfarande, att full finansiering vid införande av en 12:e termin måste tilldelas universiteten i både anslagsram och ALF-tilldelning i samband med införande av en 6-årig läkarutbildning. Med en säkrad finansiering kan universitetet börja planering för att läkarstudenter på befintligt program ska kunna byta utbildningsplan, från den 5,5-åriga till den 6-åriga. Detta skulle kräva att Umeå universitet tilldelas medel för att genomföra den 12:e terminen innan kull ht21 när den tolfte terminen.

Umeå universitet äskar mot bakgrund av ovanstående en utökning av grundutbildningsram och ALF-medel motsvarande totalt 40 nybörjarplatser per år, inklusive den utökning som inleddes år 2018 med sexton nybörjarplatser per år, det vill säga lärosätet äskar ytterligare 24 nybörjarplatser till Norrland. Därtill äskar lärosätet full täckning för den kommande 12:e terminen i form av anslagsram och ALF-tilldelning. Äskandet innebär att det från och med 2021 skulle finnas 40 fler nybörjarplatser på läkarutbildningen vid Umeå universitet jämfört med 2017. Det motsvarar totalt 1 302 helårsstudenter efter full utbyggnad av det 5,5-åriga läkarprogrammet och 1 420 helårsstudenter då det 6-åriga läkarprogrammet driftsatts.

6.2 Artificiell intelligens, AI

Umeå universitet anhåller om ett strategiskt stöd om 25 mnkr/år för att stärka utbildning och forskning inom området artificiell intelligens.

Regeringen beslutade den 9 maj 2018 (dnr N2018/03008/FÖF) om en nationell inriktning i det gemensamma arbete som behöver ske i Sverige för att förverkliga den potential som artificiell intelligens (AI) har. Umeå universitet är ett av sju lärosäten som fått uppdraget att etablera en kunskapsplattform för AI och utveckla fortbildning för yrkesverksamma. Denna satsning bör förlängas till en långsiktig satsning som löper över åtminstone tre år för att universiteten ska kunna planera och integrera verksamheten bättre. Detta försvaras med en löptid om endast ett år i taget som hittills.

Samhällets snabba förändring mot att bygga samhällsinfrastruktur, produkter och service med teknologi genomsyrad av AI kräver också en utökad satsning på utbildning, forskning och samverkan kring utveckling och tillämpning av AI. Det universitetet åstadkommer inom existerande ramar är dock inte tillräckligt. En lokal inventering av behov gjordes 2017 där 75 procent av industrin i regionen hade behov av kompetens inom AI, maskininlärning, ”data analytics”, samt plattformar för samarbete med universitetet.¹ Inom utbildning växer intresset markant vilket inte minst märks på ökat söktryck på AI-kurser. Det ökande intresset för området har vid Umeå universitet också föranlett satsningar på rekryteringar, bland annat inom ramen för Wallenbergstiftelsens satsning WASP, men dessa motsvarar långt ifrån det samlade behovet.²

¹ En undersökning gjord av SPIN, som del av projektet Samverkansplattform I Norr

² Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program: <http://wasp-sweden.org/>

UMEÅ UNIVERSITET

Redan nu är det ett stort behov av AI-kompetens i industri och offentlig verksamhet i regionen, men universitetet har med nuvarande medel inte möjlighet att tillgodose de ökande behoven.

En tidsbegränsad satsning på AI-kompetens som regeringen beviljade under 2018 och 2019 till Umeå universitet som ett av sju lärosäten gav universitetet möjlighet att initiera utvecklingsarbete inom fortbildning. Den tidsbegränsade satsningen har också innefattat att utveckla en värdefull plattform för att samverka kring AI-utbildning och fortbildning nationellt, men finansiering för en fortsättning är osäker och för att skapa en hållbar kompetensutveckling behövs även en långsiktig strategisk bred satsning av regeringen som inkluderar även AI-forskning. Ökade medel från regeringen till Umeå universitet skulle ge universitetet möjlighet att göra en strategisk satsning som skulle stärka kunskaps- och kompetensförsörjningen inom AI i såväl regionalt som nationellt perspektiv. Framför allt behövs ökade resurser i form av nya helårsstudenter riktade till utbildningar som kan generera kompetenser såsom AI-arkitekter, AI-produktutvecklingsledare, data scientists, mjukvaruingenjörer inriktade mot AI och AI-etikexperter.³ Dessutom behöver kunskap om AI integreras i utbildningar för de som kommer att använda AI-teknologi i sina yrken, bland annat pedagoger, läkare och ekonomer samt de som kommer att reglera användningen av AI, till exempel jurister och andra samhällsvetare.

Särskilt viktigt för AI-forskning och utbildning är ökad satsning på infrastruktur såsom beräkningsresurser och tillgång till data, men även plattformar för samverkan med industri och offentlig verksamhet i både forskning och utbildning.⁴ Universitetet ser också behov av att utveckla nya interdisciplinära utbildningsprogram inom AI, delvis för att möta samhällets behov av stöd för livslångt lärande, samt integrera AI i programutbildningar vid hela universitetet. Detta tillsammans med forskningsmedel för att finansiera den AI-forskning som inte omfattas av aktuella satsningar inom WASP, WASP-HS eller liknande, skulle ge Umeå universitet möjlighet att stärka sin strategiska satsning inom AI-området, vilket på ett betydande sätt skulle utveckla regionen och komplettera andra nationella initiativ. Umeå universitet äskar om 25 mnkr/år för utbildning och forskning inom AI.

6.3 Centrum för arktisk forskning och utbildning

Universitetet anhåller om ett uppdrag avseende arktisk forskning samt äskar resurser motsvarande 20 mnkr/år för att under perioden inrätta ett nationellt centrum för arktisk forskning och utbildning.

Intresset för Arktis är större än någonsin. I en tid av hastig klimatförändring och förändrade geopolitiska förutsättningar ser vi nya utmaningar för befolkningar, samhällen, industrier (t.ex. gruvnäringen), säkerhet, ekonomisk utveckling och miljöer. Hållbara lösningar kräver forskningsbaserad kunskap, och vikten av en stark forskning kring Arktis med omfattande internationella samarbeten blir alltmer påtaglig.

Sverige är ett arktiskt land men saknar en tydlig arena för de arktiska frågorna inom landet som kan främja ett effektivt resursutnyttjande och ett lösningsorienterat angreppssätt inom forskning, undervisning, förvaltning och samverkan. Umeå universitet har mot bakgrund av det etablerade Arktiska centrumet (Arcum), som i dag samlar fler än 300 forskare vid universitetet. Arcum har rönt

³ <https://info.kpmg.us/news-perspectives/technology-innovation/top-5-ai-hires-companies-need-to-succeed-in-2019.html>

⁴ Umeå universitet samarbetar redan idag med samhällsorganisationer i forskningsprojekt och tvärprofessionella studentprojekt där AI utvecklas för aktuella samhällsutmaningar, och med den ökande kunskapen i samhället ser vi också en ökande efterfrågan på samarbete, som universitetet har begränsade resurser till att möta. Detta skulle kunna göras i betydligt högre grad med mer medel, eftersom studentprojekt i samverkan är mer resurskrävande än traditionell utbildning. Samtidigt är vinsten med samverkan att AI-kunskaperna ökar även bland yrkesverksamma i samhället.

UMEÅ UNIVERSITET

stort internationellt intresse och flera universitet utanför Sverige strävar nu efter att bygga upp något liknande. Den arktiska forskningsarenan i Umeå har också uppmärksammats av EU, som valde att förlägga sitt Arctic Forum och Indigenous People's Dialogue här i oktober 2019.

Det är redan i dag så att till exempel Utrikesdepartementet vid många tillfällen när det gäller Sveriges ordförandeskap i Arktiska rådet använt sig av den kompetens som finns vid Arcum. Man har också refererat till Umeå som Sveriges arktiska universitet. Genom sitt engagemang i nationella och internationella sammanhang har Arcum satt Sverige på den arktiska forskningskartan och tagit ett stort ansvar för forskningsplanering och nya samarbeten. Men eftersom universitetets insats sker inom ramen för befintliga resurser finns gränser för den insats som kan tillhandahållas. Samtidigt ser universitetet ett ökat behov för satsningar på nationell och internationell nivå för att utveckla de styrkor som återfinns i den arktiska regionen.

Sverige saknar i dag ett sammanhållet grepp för att överblicka, samordna och utveckla den potential som ryms på landets samtliga universitet när det gäller arktiska frågor. Arktiska forsknings- och utbildningsinstitutioner har under senare år etablerats i våra grannländer medan Sverige har saknat mottagningskapacitet. För att Sverige ska kunna flytta fram sin position så att vi kan delta på någorlunda lika villkor i det internationella forskningssamarbetet, behöver ett koordinerat nationellt arktiskt forsknings- och utbildningscentrum etableras där ett väl utvecklat samarbete med Arktiska Rådets arbetsgrupper och University of the Arctic skulle kunna äga rum. I Norge (Tromsø) och Finland (Rovaniemi / Uleåborg) finns väl etablerade arktiska centra. Umeå universitet har inlett ett strategiskt samarbete för att stärka det internationella samarbetet med UiT – Norges arktiska universitet, University of Lapland, University of Oulu och Luleå tekniska universitet. Samarbetet har fått namnet *Arctic Five* och syftet med denna satsning är att samordna de nordiska forskning- och undervisningsresurserna när det gäller frågor om gruvnäring, energi, urfolk, hälsa samt regional utveckling och turism. Detta samarbete är ett bra exempel för hur Sveriges position inom det arktiska forsknings- och utbildningssamarbetet kan stärkas, men vi möter samtidigt ekonomiska gränser som inte tillåter ett jämbördigt deltagande och fullt nyttjande av de möjligheter som detta samarbete ger. Umeå universitet äskar mot bakgrund av ovanstående medel för utbyggnaden av Arcum till en kraftfull aktör i det internationella arktiska forskningssamarbetet.

6.4 Kompetensförsörjning inom bristyrken

Flexibla utbildningsformer

Ur ett kompetensförsörjnings- och glesbygdsperspektiv är det angeläget för kommuner i norra regionen att utbildningar, i synnerhet inom bristyrken såsom inom vård, omsorg och skola, kan erbjudas och bedrivs nätburet och/eller på flera studieorter.

Enligt UKÄ:s årsrapport 2019 (Rapport 2019:11) hade Umeå universitet flest antal distansstudenter bland svenska lärosäten hösten 2018. Utöver distansutbildning lokaliserar Umeå universitet också utbildning på andra studieorter för att bidra till kompetensförsörjningen. Här är läkarutbildningen på fyra studieorter (se avsnitt 6.1) ett tydligt exempel. Även sjuksköterskeprogrammet vid Umeå universitet bedrivs på fyra studieorter, Umeå, Skellefteå, Örnsköldsvik och Lycksele. Lärare finns stationerade på samtliga orter förutom i Lycksele som bemannas när undervisning sker på studieorten. Kliniskt träningscentrum (KTC) bedrivs i egen regi i Umeå och på de övriga orterna förhys lokaler för KTC-undervisning via Region Västerbotten och Region Västernorrland. Programmet har utökats under en period och har idag cirka 750 helårsstudenter, vilket gör att Umeå universitet utbildar en stor del av sjuksköterskestudenterna i

UMEÅ UNIVERSITET

den Norra sjukvårdsregionen. Programmet bedrivs som campusutbildning i Umeå och som delvis nätbaserad utbildning i Skellefteå, Örnsköldsvik och Lycksele.

Utbildningar med olika distributions- och studieformer bidrar till brett deltagande. Att kunna genomföra huvuddelen av sina studier på hemorten medför att något äldre studenter, inte sällan med arbetslivserfarenhet, har möjlighet att genomföra en vidareutbildning. Ett exempel är Umeå universitets förskolläraprogram som erbjuds vid Campus Örnsköldsvik, vilket geografiskt breddar en utbildning med hög anställningsbarhet. Umeå universitet kommer också att påbörja utveckling av en arbetsintegrerad lärarutbildning i regionen.

Att bedriva utbildning på flera studieorter innebär en ökad kostnad, dels i form av resekostnader och i vissa fall boendekostnader för lärare och administrativ personal i samband med resor mellan studieorterna, dels reseersättning för studenterna i samband med exempelvis interprofessionella övningar i Umeå. Flera studieorter innebär även en högre kostnad för lokalhyror, utrustning och olika servicefunktioner på respektive ort. De stora avstånden i Norrland innebär särskilt stora utmaningar.

För att kunna fortsätta utveckla utbildningar med flexibla former och hög kvalitet, i synnerhet inom bristyrken och med särskilt fokus på kompetensförsörjningen i Norrland, anhåller Umeå universitet om resurser motsvarande 10 mnkr/år.

Kompletterande pedagogisk utbildning

Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU, är en utbildning på 90 högskolepoäng. Utbildningen vänder sig till studenter som redan har ämnesstudier avklarade i ett eller flera ämnen, men som behöver komplettera med kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning för att bli behöriga ämneslärare. KPU för personer med forskarexamen har ett särskilt utbildningsbidrag på 25 000 kronor per månad till de studerande.

Nästan var fjärde nybörjare på program mot ämneslärarexamen läsåret 2016/17 påbörjade en KPU. Uppskattningsvis tar cirka 65 procent av KPU-studenterna en ämneslärarexamen inom fem år. De vanligaste ämnena i examen är de naturvetenskapliga samt matematik och teknik (UKÄ statistisk analys 2018-03-13/3). Att möjliggöra för forskarutbildade att genomgå KPU är angeläget för att stärka den vetenskapliga grunden i skolan, särskilt inom naturvetenskapliga ämnen, matematik eller teknik.

KPU erbjuds i tre programvarianter vid Umeå universitet: en med halvfarts studietakt, en med helfarts studietakt och en med förhöjd studietakt för forskarstuderande. Den sistnämnda utgör sedan 2017 ett särskilt uppdrag från regeringen. Av programnybörjarna till KPU för forskarstuderande vid Umeå universitet vårterminen 2018 hade drygt 60 procent tagit examen ett år efter utbildningen.

Givet det höga söktrycket till KPU för personer med forskarexamen, se tabell nedan, i kombination med det stora behovet av lärare samt indikationer på att genomströmningen är hög önskar Umeå universitet ytterligare tio utbildningsbidrag motsvarande totalt 3 mnkr.

UMEÅ UNIVERSITET

Olika varianter av KPU	Antal platser 2019	Antal förstahands-sökande 2019	Antal registrerade 2019
KPU 50 %	45	88	23
KPU 150 %	45	206	40
KPU för forskarutbildade	16	63	16

Källa: NyA-webben

Eftersom Förordning (2016:705) om kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer som har en examen på forskarnivå upphör att gälla 15 juli 2021 gäller äskandet under förutsättning att denna förlängs.

Utökning av barnmorskeprogrammet

Umeå universitet är idag det enda lärosäte i den Norra sjukvårdsregionen som har barnmorskeutbildning. För att klara den framtida kompetensförsörjningen av barnmorskor planeras därför för en utökning av programmet vid Umeå universitet. Idag har programmet antagning varje vårtermin med 25 programnybörjare. Vid en utökning skulle antagning kunna göras med 25 programnybörjare varje vår- och hösttermin, två terminer av tre. Denna modell skulle innebära en ökning från dagens cirka 36 helårsstudenter till cirka 48 helårsstudenter. För lärosätet skulle utökningen medföra behov av ytterligare en lärartjänst, och kostnaden enbart för den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) skulle innebära en ökning med drygt 550 tkr. Ytterligare utökning kan vara aktuell men kräver då en fullständig omgörning av nuvarande utbildningsplan och kan därför inte möta upp mot önskemålet om en snabb utökning för att kompensera den redan befintliga nedläggningen av programmet vid Mittuniversitetet.

Redan idag överstiger kostnaderna för barnmorskeprogrammet intäkterna med cirka 2 miljoner kronor, bland annat kopplat till höga kostnader för VFU. De höga kostnaderna förenat med barnmorskeutbildningens VFU har sin grund i de uppställda kraven för utfärdande av legitimation, där studenterna under VFU måste ha genomfört ett 50-tal förlossningar. Detta innebär att studenter i sin utbildning ska tillbringa ett antal veckor i den mottagande verksamheten som inte kan förkortas och ofta kan behöva förlängas, något som föranleder större kostnader. Det faktum att VFU genomförs i hela den Norra sjukvårdsregionen innebär också ett stort samordningsarbete. Även samarbete med läkarprogrammet krävs för att inte barnmorskestudenterna och läkarstudenterna i Norra sjukvårdsregionen ska konkurrera om samma VFU platser. Vidare bör noteras att en läraranställning på programmet är kostsam då konkurrensen om den specifika kompetensen hos möjliga sökanden är mycket stor.

Universitetet anholder om resurser motsvarande 3 mnkr/år för en utbyggnad av barnmorskeprogrammet.

6.5 Uppbyggnad av praktiktäna polisforskning

För att bygga upp och bedriva professionsrelevant och praktiktäna polisforskning anholder Umeå universitet ett årligt anslag om 6 mnkr från och med år 2021.

UMEÅ UNIVERSITET

Grundutbildning till polis bedrivs idag som uppdragsutbildning vid högskolor och universitet. Enligt den av Polismyndigheten fastställda utbildningsplanen ska utbildningen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, och av examensmålen framgår att studenterna efter avslutad utbildning ska kunna söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå samt följa kunskapsutvecklingen inom området polisiärt arbete.

För att säkerställa utbildningens grund i vetenskap och beprövad erfarenhet behöver professionsrelevant och praktisknära polisforskning utvecklas i likhet med andra professionsutbildningar. För att bygga upp och bedriva professionsrelevant och praktisknära polisforskning anholder Umeå universitet om ett årligt anslag om 6 mnkr från och med år 2021. Anslaget motsvarar regeringens minsta garanterade belopp om 12 tkr per helårsstudent till forskning och forskarutbildning. Universitetet ser det som rimligt att dessa 6 mnkr för professionsrelevant och praktisknära polisforskning ingår i den summa som universitetet erhåller från Polismyndigheten för att fullgöra uppdraget med polisutbildningen.

7. Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

År 2019 uppgick de totala investeringarna i anläggningstillgångar till 234 mnkr, se tabell 5. År 2020 beräknas investeringarna minska till 221 mnkr för att sedan minska ytterligare till 205 mnkr år 2021 och 200 mnkr per år 2022–2023. År 2020 genomförs bland annat slutliga investeringar i Medicinskt biologiskt centrum och investeringar i Curiosum, Umeås nya science center och makerspace.

Universitetets låneram uppgår år 2020 till 648 mnkr. Denna nivå bedöms vara tillräcklig även för år 2021–2023 och Umeå universitet önskar därför att låneramen kvarstår på 648 mnkr för åren 2021–2023.

8. Information om verksamhetsinvesteringar

I tabell 5 respektive 5a framgår universitetets planerade investeringar respektive planerade investeringar för objekt över 20 mnkr.

9. Lokalförsörjning

I tabell 6 redovisas planerad lokalförsörjning 2020–2023 vilket innefattar såväl beslutade som planerade lokalförhyrningar och ombyggnadsprojekt.

För åren 2020–2023 har universitetsstyrelsen fastställt en lokalförsörjningsplan för universitetet som ger en sammanfattande beskrivning av universitetets lokalbehov för perioden. Planen för lokalförsörjning för åren 2021–2023 bygger på prognoser där flera projekt inte är kostnadsberäknade i detalj eller beslutade och prognosen innehåller därför osäkerheter.

Universitetet kommer under perioden att behöva investera i stegvisa större förändringar för att möta nya behov. Bl.a. kommer investeringar för att utöka Universitetsbibliotekets värdemagasin och magasin kommer genomföras. Under perioden kommer universitetets tentamenssalar att flyttas till huvudcampus vilket kommer att medföra ökade hyreskostnader. Ombyggnationen av medicinskt biologiskt center och Curiosum kommer att färdigställas under perioden. Sammanfattningsvis konstateras att även de kommande åren kommer investeringsnivån sannolikt att hamna högt.

UMEÅ UNIVERSITET

Universitetet har en stor volym lokaler och behöver hela tiden balansera lokalbehov mot riskexponering i kontraktslängder. En professionell hantering av kontrakten ger normalt sett en blandning av längre och kortare kontraktslängder för att kunna möta olika händelseutvecklingar. Universitetet behöver kunna lägga en andel av kärnlokaler i längre kontrakt och kunna hålla lokaler som härbärgerar verksamheter av mer volatil karaktär med lite kortare kontraktslängder.

För att kunna hålla låga kostnader är låg riskexponering för en fastighetsägare av stor vikt. Framförallt vid nyproduktion och stora ombyggnationer som kräver stora investeringar av fastighetsägaren har ett längre hyresavtal betydelse för årshyran. Möjligheten att agera utifrån en lokal marknad och dess svängningar kan vara avgörande för hur utfallen på långsiktiga kostnader blir.

10. Avgiftsbelagd verksamhet

Under perioden förväntas en viss ökning av både intäkter och kostnader för avgiftsbelagd verksamhet. För att förbruka uppbyggt myndighetskapital inom den avgiftsbelagda verksamheten planeras underskott ungefär i samma nivå som utfallet för år 2019, se tabell 7.

11. Tillgängliggörande av föreskrifter

Regelverket vid Umeå universitet består av föreskrifter och samtliga universitetsgemensamma styrdokument. Styrdokumentet kategoriseras som antingen regel, instruktion, handlägningsordning, plan eller policy och tillgängliggörs via universitetets webb. Kurs- och utbildningsplaner registreras i särskild ordning.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabellbilaga

Tabell 1	Total budget
Tabell 2	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Tabell 3	Forskning och utbildning på forskarnivå
Tabell 4	Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit
Tabell 5	Verksamhetsinvesteringar
Tabell 5A	Särskild information om verksamhetsinvesteringar
Tabell 6	Lokalförsörjning
Tabell 7	Avgifter

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 1 Total budget

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	2 893 720	2 964 338	2 997 237	3 021 237	3 021 237
Avgifter	619 708	624 359	629 049	633 778	638 547
Bidrag	989 400	1 008 778	1 028 540	1 048 693	1 069 245
Finansiella intäkter	2 224	2 446	2 691	2 960	3 256
Summa intäkter	4 505 052	4 599 922	4 657 517	4 706 669	4 732 285
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	2 764 991	2 860 127	2 893 640	2 910 560	2 918 940
Lokaler	458 388	486 350	491 213	496 126	501 087
Drift/Övrigt	1 018 905	1 046 465	1 065 527	1 078 810	1 081 091
Avskrivningar	222 655	229 328	236 247	241 874	246 006
Finansiella kostnader	5 161	5 678	6 245	6 870	7 557
Summa kostnader	4 470 101	4 627 948	4 692 872	4 734 239	4 754 680
Verksamhetsutfall	34 951	-28 026	-35 355	-27 571	-22 395
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/årets resultat	34 951	-28 026	-35 355	-27 571	-22 395
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)²	815 557	787 531	752 176	724 606	702 210
Utgående oförbrukade bidrag	922 343	916 343	910 343	904 343	898 343

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ¹	1 420 619	1 463 101	1 496 000	1 520 000	1 520 000
Beräknad avräkning ² (A)	1 420 619	1 463 101	1 496 000	1 520 000	1 520 000
Särskilda åtaganden (B)	163 985	167 117	167 117	167 117	167 117
Anslag (A+B)	1 584 604	1 630 218	1 663 117	1 687 117	1 687 117
Avgifter	310 556	313 662	316 798	319 966	323 166
Bidrag	40 974	41 384	41 797	42 215	42 638
Finansiella intäkter	895	985	1 083	1 192	1 311
Summa intäkter³	1 937 029	1 986 248	2 022 796	2 050 490	2 054 231
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	1 138 169	1 200 768	1 225 984	1 234 566	1 234 566
Lokaler	253 178	268 622	271 308	274 021	276 761
Drift/Övrigt	417 357	429 877	442 774	456 057	458 337
Avskrivningar	74 023	77 724	81 610	85 691	88 262
Finansiella kostnader	1 682	1 850	2 035	2 239	2 463
Summa kostnader	1 884 408	1 978 842	2 023 711	2 052 574	2 060 389
Årets kapitalförändring/Årets resultat	52 621	7 407	-915	-2 083	-6 157

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1) i 2020 års prisnivå.

² Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	1 309 116	1 334 120	1 334 120	1 334 120	1 334 120
Avgifter	309 152	310 697	312 251	313 812	315 381
Bidrag	948 426	967 395	986 743	1 006 478	1 026 607
Finansiella intäkter	1 328	1 461	1 607	1 768	1 945
Summa intäkter	2 568 023	2 613 674	2 634 721	2 656 178	2 678 054
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	1 626 823	1 659 359	1 667 656	1 675 994	1 684 374
Lokaler	205 210	217 728	219 905	222 104	224 325
Drift/Övrigt	601 549	616 588	622 754	622 754	622 754
Avskrivningar	148 632	151 604	154 636	156 183	157 745
Finansiella kostnader	3 479	3 827	4 210	4 631	5 094
Summa kostnader	2 585 693	2 649 106	2 669 161	2 681 666	2 694 292
Årets kapitalförändring/Årets resultat	-17 670	-35 432	-34 440	-25 487	-16 238

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1) i 2020 års prisnivå.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Miljoner kr	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Investeringar i anläggningstillgångar¹	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	536	502	553	590	616
Beräknad nyupplåning	153	203	198	195	195
<i>varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar</i>					
	58	51	45	45	45
Beräknad amortering	187	152	162	169	174
UB lån i Riksgäldskontoret	502	553	590	616	637
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	562	553	590	616	637
Föreslagen låneram	618	648	648	648	648
Beräknad ränteutgift	-1	0	0	1	6
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1,0%
Summa räntor och amorteringar	186	152	162	169	181
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
	ÅR -1	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	57 968	51 000	45 000	45 000	45 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	115 025	125 025	125 025	125 025	125 025
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	60 524	45 000	35 000	30 000	30 000
Summa verksamhetsinvesteringar	233 517	221 025	205 025	200 025	200 025
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	209 504	203 025	198 025	195 025	195 025
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	24 013	18 000	7 000	5 000	5 000
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	233 517	221 025	205 025	200 025	200 025

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 5A Särskild information om verksamhetsinvesteringar

			År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
(tkr)	Totalt	Ack.	ÅR 0	ÅR 1	ÅR 2	ÅR 3-XX
		utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Verksamhetsinvesteringar per objekt¹						
Utveckling av Ladok-studieadministrativt system m.m.	453 428	429 428	6 000	6 000	6 000	6 000
Kebnekaise HPC2N	42 122	42 122	0	0	0	0
Titan Krios Cryo-EM	35 997	35 997	0	0	0	0
Medicinskt biologiskt center	57 635	45 904	11 731	0	0	0
Curiosum	21 000	0	15 000	6 000	0	0
Summa utgifter för investeringar	610 182	553 451	32 731	12 000	6 000	6 000
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	553 185	517 454	17 731	6 000	6 000	6 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	56 997	35 997	15 000	6 000	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0	0
Summa finansiering	610 182	553 451	32 731	12 000	6 000	6 000
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	453 428	429 428	6 000	6 000	6 000	6 000
Maskiner och inventarier	99 119	78 119	15 000	6 000	0	0
Fastigheter och mark	0	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	57 635	45 904	11 731	0	0	0
Summa investeringar i anläggningstillgångar	610 182	553 451	32 731	12 000	6 000	6 000

¹ Avser objekt som överstiger 20 miljoner kronor.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 6 Lokalförsörjning

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
Redovisning av lokaler (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
– föregående års utgång	244 981	242 675	234 191	235 182	235 182
– ökning under året	0	0	991	0	0
– minskning under året	2 306	8 484	0	0	3 248
– vid årets utgång (A)	242 675	234 191	235 182	235 182	231 934
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	158	202	190	174	143
– nyinvesteringar	61	85	30	20	2
– avskrivningar	36	42	42	36	32
Lokalhya (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B)²	359	363	360	359	364
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1 480	1 551	1 532	1 525	1 568
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)⁴ (C)	480	491	488	480	482
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁵	1 977	2 097	2 075	2 042	2 076
Lärosätets totala kostnader (D)	4 470	4 628	4 693	4 734	4 755
Totala externa hyresintäkter	66	63	63	63	63
Justerade totala kostnader (D2)	4 404	4 565	4 630	4 671	4 692
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader⁶	10,7%	10,6%	10,4%	10,1%	10,1%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader⁷	10,9%	10,8%	10,5%	10,3%	10,3%

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

⁵ Beräknas som C/A.

⁶ Beräknas som C/D.

⁷ Beräknas som C/D2.

Lokalvårdskostnad ingår i redovisad lokalkostnad men motsvarar bokförd lokalvårdsintäkt.

C/D2 bedöms vara bättre nyckeltal än C/D eftersom D2 är justerad med samma förutsättningar som den justerade lokalkostnaden.

UMEÅ UNIVERSITET

Tabell 7 Avgifter

(tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År -1 (2019)	324 242	332 508	-8 266
<i>varav tjänsteexport</i>	32 807	32 807	0
År 0 (2020)	340 000	350 000	-10 000
<i>varav tjänsteexport</i>	35 000	35 000	0
År 1 (2021)	350 000	360 000	-10 000
<i>varav tjänsteexport</i>	35 000	35 000	0

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År -1 (2019)	0	910	1 385	-475
År 0 (2020)	0	1 000	1 400	-400
År 1 (2021)	0	1 020	1 420	-400

¹ Intäkter som inte får disponeras

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen ska inte redovisas.

I tabell Uppdragsverksamhet ingår intäkter och kostnader hänförliga till studieavgifter för avgiftsskyldiga studenter med 22 424 tkr.

Intäkter och kostnader bedöms vara lika stora.

Studieavgifter klassificeras som tjänsteexport enligt SUHF rekommendation.

Tabell Offentligrättslig verksamhet avser intäkter och kostnader hänförliga till högskoleprovet.